

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א



דעים רבינ'ם מושלים

רהמנות אמתית - מלבושי כבוד

היטב אל רוחו, נענה ואמר: "אכן כעת הבנתי, יוס'ל חשב שאין לך בגדים, ובאמת לא חסר לך בגדים ולא אכל, אלא אין לך מה שהנהג באמת זקוקה. בגדים אחרים לגמרי".

הלך הרב ושח לפני המלך את דברי העשיר-הקבצן המעניש. רחמנות המלך התעוררה, ונאות לותר לו, לסלח ולאשר לו לשוב למצבו הקודם לחיים טובים.

בהמשך שיחה כג מובא: שוב שמעתי שיחתו הקדושה מעין זה, שאמר בעולם הבא מנחין פמה בני אדם בחוץ והם צועקים בקול מר: "תנו לנו מה לאכל", ובאין אצלם ואומרים להם: "הרי לכם אכילה ושתיה, אכלו ושתו", והם משיבים: "לא, לא, אין אנו צריכים אכילה זאת, רק אנו צריכים אכילה ושתיה של תורה ועבודה".

וכן מנחים פמה בני אדם ערמים בחוץ, והם צועקים גם כן מאד: "תנו לנו פמה להתפסות", ובאין אצלם ואומרים: "הרי לכם מלבושים", והם משיבים: "לא, אין אלו מלבושים נצרכים לנו כלל, רק אנו צריכים מצוות ומעשים טובים להתלבש בהם".

ענה ואמר: "אשרי מי שיזכה לאכל פמה פרקים משניות ולשתות אחר כך איזה קפיטליה תהלים, ולהתלבש באיזה מצוותו".

(המשך משבוע שעבר)

רב בית הכנסת פסע יחד עם העני הדלפון לקנות לו ציציות, לאחר שר' יוס'ל קנה לו בגדים לרב, אכל ושתיה.

בדרך החל הרב לשוחח עמו: "מה שמך?" שאל. "ירחמיאל", השיב העני. "האמת", שואלו הרב, "צר לי לראותך כך לבוש בבגדי סחבות קרועים ובלויים, איך הגעת למצב זה?"

ירחמיאל הסתפק ופחד לדבר, אך לבסוף פתח את פיו והשיב בקול בוכים את דבריו הנעלמים והנסתרים.

"האמת אוכל לגלות לך רב יקר וצדיק, באמת שאני עני כלל וכלל. להפך, יש לי רכוש לרב, נכסים ונדאי שבגדים מפארים.

"אבל קבלתי ענש מהמלוכה, מאחר שבזיתי את אחד משירי המלוכה ולעגתי על בגדיו, הענישו אותי בענש מר שעלי ללכת ברחוב בבשת פנים כמו עני ואביון מסכן ואמלל. זהו ענש! לא בגדים חסר לי אלא בגדים מסוג אחר, בגדי פיוס ומחילה מהמלוכה. ואני יודע לשית עצות לנפשי, מה לעשות..."

רב בית הכנסת, תלמיד חכם וצדיק, האזין לדבריו והבין



ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ג - משבעה בעטלערס (3)

ותכף ומיד בתוך שהיו מתגעגעים מאד אחרי הבעטליר העור, ענה ואמר: הנני! הנה באתי אצלכם על החתנה. ואני נותן לכם מתנה לדרךשה (שקורין דרשה גישאנק), שתהיו זקנים כמוני!

פי בתחלה ברכתי אתכם בזה, ועכשיו אני נותן לכם זאת במתנה גמורה לדרךשה: שתחיו חיים ארכים כמוני. ואתם סבורים שאני עור? אין אני עור כלל. רק שכל זמן העולם כלו, אינו עולה אצלי כהרף עין.

(ועל פן הוא נדמה כעור, פי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם, מאחר שכל זמן העולם אינו עולה אצלו כהרף עין. ועל פן אין שיף אצלו הסתכלות וראיה בזה העולם כלל)

ואני זקן מאד, ועדין אני יניק לגמרי (הינו יונג) ולא התחלתי עדין לחיות כלל. ואף על פי כן אני זקן מאד. ולא אני בעצמי אומר זאת, רק שיש לי הסכמה על זה מהנשר הגדול. ואספר לכם מעשה: (כל זה הוא דברי העור הנ"ל).

והלכו לשם על המינינים כל הבעטלירש, ובקשו להם לחם ובשר, וגם קבצו מה שנשתיר מן הסעודה בשור ולחם. (שקורין קוליטש). והלכו וחקרו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים, וכסו אותו עם קנים ועפר וזבל. ונכנסו לשם כלם,

ועשו שם חתנה לאלו הבנים הנ"ל, והכניסו אותם לחפה. והיו שמחים שם מאד מאד. וגם החתן והפלה היו שמחים מאד.

והתחילו לזכור החסדים שעשה עמהם השם יתברך בהיותם ביער. והיו בוכים והיו מתגעגעים מאד: איך לוקחין לכאן את הבעטליר לנו לחם ביער? לכו לחם ביער?



כִּי פַעַם אַחַת הָלְכוּ אַנְשֵׁים בְּסַפִּינּוֹת
הַרְבֵּה עַל הַיָּם. וּבָא רוּחַ סְעָרָה וְשִׁבַּר
אֶת הַסַּפִּינּוֹת, וְהָאֲנָשִׁים נָצְלוּ. וּבָאוּ אֶל
מַגְדָּל אֶחָד. וְעָלוּ אֶל הַמַּגְדָּל, וּמָצְאוּ שָׁם
כָּל הַמַּאֲכָלִים וּמִשְׁקָאוֹת וּמִלְבוּשֵׁים,
וְכָל מַה שִׁצְרִיכִים. וְהָיָה שָׁם כָּל טוֹב וְכָל
הַתַּעֲנוּגִים שֶׁבָּעוֹלָם.

עָנוּ וְאָמְרוּ, שָׁכַל אֶחָד יִסְפֹּר מַעֲשֵׂה
יְשָׁנָה מֵה שֶׁהוּא זוֹכֵר מִזְכְּרוֹן הָרֵאשׁוֹן.
הֵינּוּ מֵה שֶׁהוּא זוֹכֵר מֵעַת שֶׁהִתְחִיל
אֲצִלוֹ הַזְּכָרוֹן. וְהָיוּ שָׁם זְקֵנִים וְנוֹעָרִים.
וְהָיוּ מְכַבְּדִים אֶת הַזְּקֵן הַגָּדוֹל שֶׁבִּינֵיהֶם
שִׁיִּסְפֹּר בְּתַחֲלָה.

עָנָה וְאָמַר: מָה אֲסַפֵּר לָכֶם, "אֲנִי זוֹכֵר
גַּם כְּשֶׁחָתְכוּ אֶת הַתְּפוּחַ מִן הָעֵנָף". וְלֹא
יָדַע שׁוֹם אֶחָד מֵה הוּא אוֹמֵר. אַךְ הָיוּ
שָׁם חֲכָמִים, וְאָמְרוּ. בְּיָדָאִי זֹאת הִיא
מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה מְאֹד, וְכִבְדּוֹ אֶת הַשְּׁנִי
שִׁיִּסְפֹּר.

עָנָה הַשְּׁנִי שֶׁלֹּא הָיָה זָקֵן כְּמוֹ הָרֵאשׁוֹן:
זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה!?! (בְּלִשׁוֹן תְּמָה) זֹאת
הַמַּעֲשֵׂה אֲנִי זוֹכֵר גַּם־כֵּן, אֲבָל אֲנִי זוֹכֵר
גַּם־כֵּן "כְּשֶׁהָיָה הַיָּר דּוֹלֵק".

עָנוּ וְאָמְרוּ שָׁם: זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה
בְּיוֹתֵר מִהָרֵאשׁוֹנָה. וְהָיָה פְּלֵא אֲצִלָּם
שֶׁזֶה הַשְּׁנִי, שֶׁהוּא יָנִיק מִהָרֵאשׁוֹן, וְזוֹכֵר
מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה יוֹתֵר מִהָרֵאשׁוֹן.

וְכִבְדּוֹ אֶת הַשְּׁלִישִׁי שִׁיִּסְפֹּר.
עָנָה וְאָמַר הַשְּׁלִישִׁי, שֶׁהָיָה יָנִיק יוֹתֵר:
אֲנִי זוֹכֵר גַּם כְּשֶׁהִתְחִיל בְּנֵן הַפְּרִי, דֵּהֵינּוּ
כְּשֶׁהִתְחִיל לְהִתְרַקֵּם הַפְּרִי עָנוּ וְאָמְרוּ:
זֹאת הִיא מַעֲשֵׂה יְשָׁנָה בְּיוֹתֵר.

עָנָה הָרְבִיעִי, שֶׁהָיָה יָנִיק עוֹד יוֹתֵר: אֲנִי
זוֹכֵר גַּם "כְּשֶׁהוֹלִיכוּ הַגְּרָעִין לְנֹטֵעַ
הַפְּרִי".

עָנָה הַחֲמִישִׁי, שֶׁהָיָה יָנִיק עוֹד יוֹתֵר:
אֲנִי זוֹכֵר גַּם "הַחֲכָמִים, שֶׁהֵם הָיוּ
חוֹשְׁבִים וּמְמַצִּיאים אֶת הַגְּרָעִין".

עָנָה הַשְּׁשִׁי וְכוּ', שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם "אֶת
הַטַּעַם שֶׁל הַפְּרִי קֹדֵם שֶׁנִּכְנַס הַטַּעַם
בְּתוֹךְ הַפְּרִי".

עָנָה הַשְּׁבִיעִי וְכוּ', וְאָמַר "שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם
אֶת הָרִיחַ שֶׁל הַפְּרִי קֹדֵם שֶׁנִּכְנַס בְּפְרִי".
עָנָה הַשְּׁמִינִי וְאָמַר, שֶׁהוּא זוֹכֵר גַּם
"הַמְרָאָה שֶׁל הַפְּרִי קֹדֵם שֶׁנִּמְשְׁכָה עַל
הַפְּרִי".

שאלות לחידודא

בחן 38א:



מעשה י"ג משבעה בעטלערס (3)

- כשחתכו את התפוח מן הענף
- כשהיה הנר דולק
- כשהתחיל בנין הפרי
- ו. מה סיפר הזקן הרביעי על הזכרון שזוכר?
 - כשהוליכו הגרעין לנטוע הפרי
 - חכמים שהיו חושבים וממציאים את הגרעין
 - הטעם של הפרי קודם שנכנס בתוך הפרי
- ז. *שאלות זכות: איזה פירות זכר הפקן השמיני?*
 - הריח של הפרי קודם שנכנס בפרי
 - המראה של הפרי קודם שנכנס בפרי
 - שתי התשובות נכונות
- ח. האם למדת את המעשה השבוע?
 - כן
 - לא
 - חלק

- א. היכן היה החתונה של הבנים?
 - באולם גדול
 - בבית המדרש
 - חפרו בור גדול שיהיה מחזיק מאה אנשים
- ב. איזה מתנה נתן הבעטלער העור לחתן כלה?
 - בית מפואר
 - שתחיו חיים ארוכים כמוני
 - עשירות גדול
- ג. למה היה הבעטלער נראה עור?
 - כי היה באמת עור
 - כי כבדו עיניו מזוקן
 - כי אין לו שום הסתכלות כלל על העולם
- ד. מה היה הבעטלער העור זקן או יניק?
 - זקן מאוד
 - יניק לגמרי, ולא התחיל עדיין לחיות
 - שתי התשובות נכונות
- ה. מה סיפר הזקן הגדול במגדל על הזכרון שזוכר?



בעומק המעשה

על מי נאמר? - אני זקן מאד, ועל מי נאמר? אני יניק לגמרי, ועל מי נאמר? לא התחלתי עדיין לחיות פלל

מי זוכר יותר טוב זה שהוא זקן ביותר או זה שהוא יניק ביותר (יותר צעיר)?

תשובות על המבחן של שבוע שעבר

- היכן עוד מוזכר בסיפורי מעשיות "יריד"? במעשה י"א בן מלך ובן שפחה שנתחלפו
- באיזה מעשה מספר רבינו על "בן" ו"בת" שהיו בן "ארבע" שנים? במעשה ה' בן מלך שהיה מאבנים טובות
- כל הבעטלערס ברכו את הילדים שיהיו כמותו - באיזה מן הבעטלערס מפרט רבינו איזה ברכה ברכם? הבעטלער העור - שיהיו זקנים כמותו
- והלכו על כל השמחות? איזה שמחות מפרט רבינו שהלכו? על סעודת ברית מילה ועל חתונות
- כמה פעמים רבינו מספר בסיפורי מעשיות על "חתונה"? במעשה ב' מלך וקיסר, במעשה י' בערגיר ועני, במעשה י"ב מהבעל תפילה בכת של שמחה.

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך